

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – A. Catană

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător – Valeriu Doagă,

Judecători – Ion Druță, Tamara Chișca-Doneva,

Nina Vascan, Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Serviciul Vamal,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Bucilă Liusian către Serviciul Vamal privind contestarea actului administrativ de aplicare a sancțiunii disciplinare prin eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Bucilă Liusian și s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 ianuarie 2017, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Bucilă Liusian a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La data de 11 august 2016, Bucilă Liusian s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată către Serviciul Vamal prin care a solicitat anularea ordinului Serviciului Vamal nr.759-p din 11 iulie 2016, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că, la data de 15 iunie 2016, în timpul serviciului la punctul de trecere a frontierei Costești, a verificat actele automobilului și automobilul de model „Land Rover” și întrebând persoanele aflate în acesta dacă au ceva de declarat a primit răspuns negativ. Acest fapt nu i-a trezit dubii, având în vedere faptul că persoanele respective au declarat că merg la cumpărături în România. Chiar dacă valoarea autovehiculului este

considerabilă, acesta nu a fost implicat anterior în litigii, și având în vedere că nu există un regulament privind dezasamblarea autovehiculelor în timpul verificării la punctele de trecere, punctul de trecere unde activa nu era dotat cu scanner, iar toate compartimentele autovehiculului au fost verificate, fără a fi depistate lucruri interzise, reclamantul a permis trecerea acestuia peste frontieră. Însă, partea română a depistat, în baza unor informații operative, 950 pachete de țigări în locurile special amenajate din uși și barele de protecție ale automobilului.

Astfel, la data de 11 iulie 2016, pârâtul a emis ordinul nr. 759-p cu privire la sancționarea reclamantului, care i-a fost adus la cunoștință la data de 12 iulie 2016 și pe care-l consideră ilegal și pasibil de a fi anulat, pe motiv că acesta nu corespunde cerințelor art. 210 alin. (1) Codul muncii, acesta fiind și discriminatoriu, deoarece alți angajați nu au fost sancționați cu eliberarea din serviciu pentru comiterea unor fapte mai grave. Invocă reclamantul că țigările depistate erau cu timbru de acciz al Republicii Moldova, astfel încât statul nu a fost prejudiciat.

Potrivit reclamantului, pe întreaga perioadă de activitate, acesta nu a fost supus vre-unor sancțiuni disciplinare, iar prin ordinul nr. 950-e din 01 august 2015, i-a fost conferit gradul special ulterior, înainte de termen. În urma acțiunilor pârâtului, reclamantului i-au fost cauzate suferințe psihice, ceea ce denotă, în opinia reclamantului, necesitatea reparării prejudiciului moral, precum și încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la serviciu, conform legislației pertinente.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 ianuarie 2017, acțiunea înaintată de Bucilă Liusian a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, s-a admis apelul declarat de Bucilă Liusian și s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 ianuarie 2017, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Bucilă Liusian a fost admisă. A fost anulat ordinul Serviciului Vamal al RM nr.759-p din 11.07.2016, privind sancțiunea disciplinară cu eliberarea din serviciu din organul vamal al inspectorului superior al postului Vamal Costești - Bucilă Liusian. A fost restabilit Bucilă Liusian în funcția anterior deținută de inspector superior al postului Vamal Costești. S-a încasat din contul Serviciului Vamal în beneficiul lui Bucilă Liusian salariul pentru perioada absenței forțate de la lucru de la 11 iulie 2016 până la data pronunțării deciziei – 29 iunie 2017, reieșind din salariul funcției de inspector superior al postului Vamal Costești. S-a încasat din contul Serviciului Vamal în beneficiul lui Bucilă Liusian compensația pentru prejudiciul moral în mărime de 10000 (zece mii) lei. În rest, cerințele privind repararea prejudiciului moral au fost respinse.

Invocând dezacordul cu decizia instanței de apel, Serviciul Vamal, la data de 27 noiembrie 2017 a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 și emiterea unei decizii prin care să fie menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 ianuarie 2017.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La data de 23 ianuarie 2018, Bucilă Liusian, prin intermediul avocatului Balan Petru, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului și menținerea în vigoare a deciziei contestate.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 iunie 2017 și expediată în adresa părților la 13 septembrie 2017 (f.d 155), însă la materialele cauzei nu există dovezi privind recepționarea acesteia de către părți. La data de 18 octombrie 2017, reprezentantul Serviciului Vamal – Silion Stela a depus o cerere către Judecătoria Chișinău, prin care a solicitat să ia cunoștință de materialele cauzei. Potrivit mențiunii de pe cererea respectivă, reprezentantul recurentului și-a exercitat acest drept la data de 23 octombrie 2017. Astfel, având în vedere că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 a fost depus la 27 noiembrie 2017, în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 31 ianuarie 2018, recursul declarat de Serviciul Vamal a fost considerat admisibil.

Potrivit art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil,

comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Serviciul Vamal și va menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Instanța de recurs constată că, Bucilă Liusian s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată către Serviciul Vamal prin care a solicitat anularea ordinului Serviciului Vamal nr.759-p din 11 iulie 2016, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei, încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii formulate de către Bucilă Liusian, reținând că ultimul nu a întreprins toate măsurile pentru constatarea fraudelor, motiv din care lipsesc careva temeiuri ce ar determina necesitatea anulării ordinului de concediere.

Concluziile primei instanțe, însă, au fost apreciate critic de către instanța de apel, aceasta considerând întemeiate pretențiile reclamantului.

Colegiul precizează că soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, reieșind din interpretarea corectă de către aceasta a prevederilor art. 210 din Codul muncii.

Astfel, potrivit art. 210 alin. (1) din Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Raportând dispozițiile acestor norme la circumstanțele speței, Colegiul constată că ordinul contestat nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 210 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, deoarece nu conține trimiterile de fapt și de drept, nefiind identificate circumstanțele de fapt, cât și dispozițiile legale ale aplicării sancțiunii. Or, o simplă trimitere la prevederile art. 26 lit. g) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000, care prevede o categorie de sancțiune disciplinară care îi poate fi aplicată colaboratorului vamal pentru încălcarea disciplinei de serviciu și a obligației prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. l), nu poate fi calificată drept respectare a cerințelor art. 210 alin. (1) lit. a) din Codul muncii.

Din aceste considerente, este imposibil de a stabili pentru care anume încălcare a fost sancționat intimatul cu eliberarea din funcție, or, în ordinul de concediere nr. 759-p din 11 iulie 2016 nu sunt descrise circumstanțele în care

pretinsa încălcare a fost comisă, nu este specificat în ce constă pretinsa încălcare, precum și nu se face trimitere la ancheta de serviciu care a fost petrecută, pentru a putea fi făcută legătura dintre aceasta și ordinul de concediere. Astfel, Colegiul constată că recurentul nu a probat suficient, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ și art. 89 alin. (2) din Codul muncii, legalitatea ordinului contestat.

Potrivit art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

- a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii;
- b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței;
- c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Ținând cont de necorespunderea ordinului contestat formei stabilite expres de lege, respectiv emiterea acestuia cu încălcarea procedurii legale, Colegiul consideră întrunite în speță temeiurile prevăzute de art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ pentru anularea ordinului contestat. Or, învinuirea adusă salariatului de comiterea unei abateri disciplinare nu poate fi axată pe formule cu titlu general și presupuneri, angajatorul având sarcina pozitivă de a dovedi că angajatul a comis intenționat abaterea disciplinară, că modalitatea în care acesta a acționat contravine unor directive aduse la cunoștința acestuia, și de a emite un ordin de sancționare în strictă conformitate cu cerințele imperative ale legii.

Dat fiind faptul că Colegiul a constatat cu certitudine o încălcare de procedură la emiterea ordinului de concediere, acesta se va limita la examinarea acestui aspect, fără a se referi la fondul cauzei.

Potrivit art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și probele prezentate în cest sens, le-a examinat și le-a dat o apreciere în cumul, reflectând în decizie motivele concluziilor sale privind admiterea pretențiilor intimatului Bucilă Liusian, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În această ordine de idei se constată că alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, având în vedere că în esență exprimă doar dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de judecată ierarhic inferioară și

nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Or, prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Din considerentele menționate și având în vedere că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar motivele recursului invocate în speță în esență sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanța de judecată ierarhic inferioară s-a pronunțat deja în modul corespunzător, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Serviciul Vamal și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către de Serviciul Vamal.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bucilă Liusian către Serviciul Vamal privind contestarea actului administrativ de aplicare a sancțiunii disciplinare prin eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Valeriu Doagă,

Judecători

Ion Druță,

Tamara Chișca-Doneva,

Nina Vascan,

Svetlana Filincova